

Kestävää ympäristöä on rakennettava yhdessä: Suomen arkkitehtiliiton tavoitteena rakentamisen ja maankäytön kestävä ratkaisu

Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) vuoden 2021 Arkkitehtipäivillä pureudutaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutoksen kysymyksiin. Liitto haluaa kohdistaa huomion siihen, millaisin keinoin arkkitehtikunta ja koko rakentamisen ala voi nyt ja tulevaisuudessa vastata ilmastonmuutoksen ja kestävän kehityksen asettamiin haasteisiin. Siitä huolimatta, että keskustelua ekologisesta rakentamisesta ja arkkitehtuurista on käyty jo useita vuosikymmeniä, ei maailmanlaajuisen muutoksen välttämättömyyttä ole koskaan tiedostettu yhtä laajasti kuin nyt.

Arkkitehteilla on työnsä kautta mahdollisuus edistää ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävän elinympäristön toteutumista ja säilymistä. Käännöksi kohti kestäviä periaatteita maankäytön ja rakennusten suunnittelussa, olemassa olevan rakennuskannan käytössä ja korjaamisessa sekä rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisessa vaatii arkkitehteilta uudenlaista, reflektiivistä toimintatapaa ja monialaista yhteistyötä esimerkiksi teknologian, ekologian ja yhteiskuntatieteiden asiantuntijoiden kanssa.

Arkkitehtien toimenkuvat edustavat laajaa kirjoa: ammattikunnassamme painitaan niin pääkaupunkiseudun merkittävien kulttuuriympäristöjen täydennysrakentamisen kuin muuttotappiokuntien taajamakeskusten elinvoimaisuuteen liittyvien haasteiden kanssa. Olipa kyse sitten kaavoituksesta, uudisrakentamisesta tai korjaussuunnittelusta, arkkitehtien työssään kohtaamat haasteet liittyvät väistämättä kysymyksiin kestävästä. Arkkitehdit käsittelevät ammattitaitonsa nojalla laajoja, elinympäristöön vaikuttavia kysymyksiä ja ovat vastuussa ratkaisujensa vaikutuksesta.

Vaikka ilmastokriisin edessä yksittäisen arkkitehdin vaikutusmahdollisuus tuntuisi mitättömältä, on arkkitehtien yhteenliittymällä, SAFAlla, mahdollisuus toimia kestävän kehityksen edelläkävijänä. Liitto haastaa kaikki rakennus- ja kiinteistöalan toimijat mukaan luomaan suomalaiselle arkkitehtuurille ja rakentamiselle kestävä perusta.

Arkkitehtien esittämien ratkaisujen tulee perustua kriittiseen harkintaan ja tutkittuun tietoon, eikä yksinkertaistettuihin olettamuksiin. Kestävyshaasteisiin liittyviä väitöskirjoja, tutkimusjulkaisuja ja diplomitoita julkaistaan yhä enemmän, mikä kertoo osaltaan suunnitteluorientoituneen alan laadullisesta muutoksesta. Tutkimus luo uutta tietoa, jonka avulla voi löytyä kestävyttä edistäviä keinoja. Tämä edellyttää, että koulutukselle ja tutkimustyölle varmistetaan jatkossa riittävät resurssit. Kuluvana keväänä käytävillä kunnallisvaaleilla tulee olemaan huomattava merkitys rakennetun ympäristön ja kuntalaisten elinympäristön kannalta. Arkkitehtiliiton kuntavaalitavoitteet on julkaistu otsikolla *Kohti kestävää rakennettua ympäristöä* tulevien päättäjien ja äänestäjien hyödynnettäväksi. Tänä vuonna valmistuvilla maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksella ja Valtion arkkitehtuuripoliittisella ohjelmalla, *Kohti kestävää arkkitehtuuria*, tulee olemaan laajamittaiset vaikutukset siihen, miten yhteen aikamme suurimmista haasteista vastataan rakentamisen ja kaavoituksen saralla. Kestävyysnäkökohtien tulee olla ensimmäisellä sijalla kaikessa maankäytössä ja rakentamisessa.

Suomen Arkkitehtiliiton hallitus